

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravnih prejemih:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 550
na mesec 2—	na mesec 190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 24.

Izšla vsak dan svoje izredne številke in priložbe.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Pecemena številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 63.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 14—
četrt leta 650	četrt leta 700
na mesec 230	na mesec 280

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 25.

Hribar in Ljubljana

7. maja 1896 — 22. avgusta 1910.

(Kaj je storil Ivan Hribar kot župan za Ljubljano.)

V trenutku, ko so vlada in njeni zavezniki strmoglavlili dosedanjega župana Hribarja, je umestno in času primerno, da si ogledamo, kaj je Hribar bil Ljubljani in kaj je kot župan storil. Umestno in primerno je to še zlasti zato, ker se iz tega, kar je Hribar storil, sele prav spozna značaj nepotrditve.

Zalostne razmere so zavladale v Ljubljani, ko je 15. aprila 1895. grozovit potres razdejalo Ljubljano. Ljubljansko prebivalstvo je iskalo pomoči, iskalo je moč, ki bi z jekleno, resno voljo prijel upravo v svoje roke ter na razvalinah sezidal novo, moderno mesto. Ni se zastoj oziralo oko obupanega Ljubljana po pomoči. 7. maja 1896 je bil tisti dan, tisti mejni dan, ko se je začel preporod deželnega stolnega mesta Ljubljane. V četrtek, dne 7. maja 1896, je bil občinski svetovalec Ivan Hribar soglasno izvoljen za župana. In vsa tista upanja, katera je stavilo ljubljansko prebivalstvo v svojega novega župana, so se izpolnila. Da, še več — Hribar je storil mnogo več, nego se je od njega pričakovalo. To dobo, v kateri je županovl Ivan Hribar, bo moral imenovati zgodovinar ljubljanskega mesta: Hribarjevo dobo.

Resnične so besede dr. Tavčarjeve, katere je izrekel 3. maja t. l., ko je bil Ivan Hribar šestič izvoljen za župana — da si Ljubljane sedaj ne moremo misliti brez župana Hribarja, da je Hribarjevo ime za zmerom nerazdružno spojeno z najnovejšim razvojem našega mesta, in da je Ljubljana pod županom Hribarjem napredovala več nego poprej v stoletjih.

Ko je bil 7. maja 1896 Ivan Hribar izvoljen za župana, je šel takoj na delo.

Pred več leti je nek znan slovenski pravnik, ki ni ravno političen somišljenik Hribarjev, imenoval bivšega ljubljanskega župana: »administrativni ženi.« In v resnici je skušal Ivan Hribar uvesti v Ljubljani vse to, kar je bilo v drugih mestih najboljše, kar je koristilo mestu in njegovim prebivalcem. Študiral

je upravo drugih velikih mest. In kar je našel najboljšega, to si je vzel za vzor ter skušal vpeljati tudi v Ljubljani. Hribar je spoznal, da je ravno od magistrata odvisna vsa občinska uprava. Vsled tega je Hribar reorganiziral v prvi vrsti ves magistratni aparat. Pri tem se je oziral na druga moderna mesta. Prenovil in moderniziral je tudi regulative za razne mestne naprave. Reorganiziral je službeno pragmatiko za uradnike ter sestavil nov pravilnik. Nanovo je uvedel antropometrični in anagrafski urad, ustanovil mestni arhiv in mestno knjižnico, kateri je nedavno tega, daroval svojo lastno biblioteko, vredno nad 30.000 K. Reguliral je plače uradnikom in sicer tako, da so sedaj enako plačani z državnimi uradniki.

Ze kot bivši občinski svetnik je dal Hribar iniciativo za napravo vodovoda. In le po zaslugi Hribarjevi je dobila Ljubljana vodovod, ki daje ljubljancem dobro in zdravo pitno vodo, ki je temelj in glavni predpogoj za zdravstveno stanje deželnega stolnega mesta. Ker je bil torej vodovod skoraj edinele zasluga Hribarjeva, tedaj ga je ljubljanski občinski svet izvolil za častnega ljubljanskega meščana.

Ivan Hribar je kot župan izvedel novo regulacijo mesta ter kanalizacijo. Ravno s to se je pa Ljubljana v higieničnem oziru zelo povzdignila in zboljšala.

V tem oziru je velikanskega pomena novo pokopališče pri Sv. Križu. Prejšnje pokopališče ni niti iz higieničnih niti iz praktičnih ozirov odgovarjalo zahtevam ljubljanskega prebivalstva. Zasluga bivšega župana Hribarja je, da se je zgradilo novo pokopališče. Pri tem je pa Hribar pokazal tudi svojo nepristranost in koncilijantnost napram cerkvenim oblastvom, ker ni napravil občinskega pokopališča. Toda tudi staro pokopališče bo imelo za bodoče čase velik pomen, kajti porabili bodo lahko ta velikanski kompleks kot stavbišče ali pa za park.

Hribar je deloval na to, da je kupila ljubljanska občina od erarja grad. Okoli gradu je mesto že popravilo pota in stališča ter tako ustvarilo novo privlačno točko za tujce, ki hočejo uživati prekrasni razgled po ljubljanski ravnini in po planinah. Ako bo hotela država pomagati, se preuredi kmalu tudi notranjost ter se

namesti v gradu galerija slik in skulptur in menda še druge kulturne naprave.

Da se promet s tujci v Ljubljani povzdigne, je dal Hribar sezidati na mestu stare in nerabne »Svitarje« nov, velik gozdni hotel »Tivoli«, ki je sezidan v kranjskem slogu in ki je ob enem opremljen z vsem komfortom.

Hribar je pa še v drugem oziru delal za povzdigo prometa s tujci. Pred Hribarjevim županovanjem je bila Ljubljana mrtvo mesto. Od tedaj so se pa vršile v Ljubljani velike slavnosti, na katere so prihajali iz vseh slovan. dežel gostje, ki so pustili stotine ljubljanskim trgovcem in obrtnikom. Velika sta bila v tem oziru slovenska častniška kongresa leta 1902 in 1. 1908. Ti častnikarji so videli in spoznali gostoljubnost Ljubljane, spoznali lepoto naše slovenske domovine ter ponesli njeno slavo po vsem slovenskem svetu. Uspehi niso izostali. Vsako leto prihajajo v našo deželo tisoči in tisoči tujcev, kar je za vso našo deželo velikega narodnogospodarskega pomena.

Ker se je Ljubljana zelo razširila in se še od dne do dne razširja in narašča, tedaj je bilo treba promet po ulicah, med kolodvori in posameznimi deli mesta olajšati in pospešiti. Zato je uvedel električno cestno železnico, ki mestne občine ne stane niti vinarja. Firma »Siemens & Halske« je zgradila električni tramvaj v last ljubljanske občine. Da se je pa mogla električna železnica sploh zgraditi, je bilo treba elektrarne, katero je pa mestna občina postavila že leta 1899., in to zopet na iniciativo bivšega župana Ivana Hribarja.

Elektrarna preskrbuje mesto deloma z razsvetljavo, deloma pa goni razne motorje po obrtnih in industrijskih podjetjih. Ker električna razsvetljava ni zadostovala za ulično in privatno razsvetljavo, je bivši župan Hribar premišljeval, kako bi dobil nemško plinarno v svoje, to je v slovenske in mestne roke. In Hribar je z domačini kapitalisti vred kupil nemško plinarno in plinarno se tako dobro izplačuje, da more mesto z nebrojnimi svetilkami brezplačno razsvetljevati.

Ljubljana se je razširila na vse strani. Zgradili so nove moderne stavbe, nastali so novi deli mesta, kakor na prim. sodni okraj s svojo justično palačo in z najlepšim ljub-

ljanskim parkom. Dolgoletnemu trudu Hribarjevemu se je končno tudi posrečilo, da se je odpravilo iz središča našega mesta staro in grdo vojaško preskrbovališče ob Dunajski cesti. Občina je morala vojaškemu erarju za to kupiti novo stavbišče za preskrbovališče, ki je tudi že dograjeno. Staro preskrbovališče se podira in tod se zgrade nove hiše, nove ulice. Nastal bode na razvalinah najlepši in najmodernejši del mesta.

Ker je mesto Ljubljana po potresu vsled nedostajanja primernih stanovanjskih prostorov izgubilo del garnizije, tedaj je Hribar tudi tej zadevi posvetil pozornost. In po dolgem, trudapalnem delu se mu je posrečilo, da se je leta 1898. zgradila nova velika topničarska vojašnica, na kar so se topničarji zopet vrnili v Ljubljano.

Vsled hitrega naraščanja mesta pa tudi sedanji kolodvor nikakor ne morejo zadoščati živahnemu osebnemu, pa tudi tovrstnemu prometu. In dolgo je deloval Hribar na to, da bi se sedanji južni kolodvor prezdil in povečal, da bi mogel na ta način zadoščati vsem zahtevam sedanjega časa. Da pa južna železnica navzlic obljubam tega do danes še ni storila, ni krivda Ivana Hribarja, temveč južne železnice, ki to prezidavo iz različnih vzrokov zavlačuje. Vendar se mu je pa posrečilo izposlovati, da so napravili na Dunajski cesti prehod čez železniški tir, dočim so Sv. Martina cesto poglobili ter jo izpeljali pod železniškim tirom. S tem je promet po vseh najbolj frekventiranih cestah znatno olajšan.

V svrhu olajšanja prometa se je leta 1901 na mestu starega mesarskega mosta zgradil novi jubilejski most, ki je popolnoma modern in ki je mestu v največji kras.

Po mnogoletnem neumornem delu je Hribar izposloval, da dobi Ljubljana pri Šiški mehanične delavnice državnih železnic, kjer bo dobilo dela na tisoče delavcev. Hribar je pa mogel v tej smeri le vsled tega delovati s tako lepimi uspehi, ker je velik narodno - gospodarski, pred vsem - pa finančni strokovnjak in sicer ne samo teoretični, temveč tudi praktični.

Kot ravnatelj banke »Slavije« je razširil delovanje tega slovenskega zavarovalnega zavoda po vsem slovenskem jugu. Pa tudi sam je ustanovil več slovenskih denarnih zavodov, ki tvorijo dandanes takorekoč temelj vsemu narodno - gospodar-

skemu razvoju slovenskega naroda. Ivan Hribar je dal še kot občinski svetnik iniciativo za ustanovitev »Mestne hranilnice«, ki uspešno tekmuje z nemško »Kranjsko hranilnico« in ki polagoma koncentrira večino denarnih sil kranjskih Slovencev. Mestna hranilnica, ki se kaj lepo razvija, bo za slovenski narod pravi blagoslov, ker bo sčasoma iz svojega čistega dobička morala po pravih dajati gotove odstotke mestni občini ljubljanski v korist. Ivan Hribar je ustanovil s pomočjo češke »Živnostenske banke« »Ljubljansko kreditno banko«, ki se je v kratkem času svojega obstanka razvila v močnega denarni zavod ter ustanovila svoje filijalke v Celovcu, Splitu, Trstu in v Sarajevu. — Ko je »Kranjska hranilnica« opustila svojo zastavljalnico, tedaj je mestna občina ra predlog bivšega župana Hribarja sklenila, ustanoviti mestno zastavljalnico, da s tem ustreže posebno revnejšim slojem. Ta mestna zastavljalnica se je otvorila 1. decembra 1909.

Bivši župan Hribar pa ni skrbel samo za vnanji, materialni napredek Ljubljane, nego je vsestransko pospeševal tudi njen duševni in kulturni razvoj. Mestna slovenska dekliška ljudska šola, ki je bila dvajset let v starem redutnem poslopju, se je morala iz porušenega poslopja izseliti v najeto poslopje na Erjavčevi cesti. Od 1. oktobra 1901 pa je osmerazrednica v lastnem šolskem poslopju, ki ga je vseskozi v modernem šolskem slogu zgradila mestna občina po vzornih načrtih slovenskega arhitekta prof. dr. Maksa Fabijanija na Dunaju. Mestna nemška dekliška ljudska šola se je morala ravnotako preseliti v šolsko poslopje na Erjavčevi cesti ter se je razširila v osmerazrednico z desetimi oddelki. Mestna dvorazrednica na Barju je dobila lastno lepo poslopje, ki ga obdaja velik in vzoren šolski vrt. Letos je postala trirazrednica. Tudi I. in II. mestna deška ljudska šola se je izdatno razširila in izpopolnila, nanovo se je ustanovila III. mestna deška ljudska šola. Epohalnega pomena za izobrazbo slovenskega čenstva je ustanovitev Cesarja Franca Jožefa I. mestne višje dekliške šole dne 9. septembra 1896. V prvem šolskem letu je bila le enorazredna, od 1. 1908 pa je trirazredna. Zavod ima od 12. julija 1900 pravico javnosti ter se ima do 1. 1912. sukcesivno preosnovati v šestrazredni dekliški licej. Od leta

LISTEK.

Povest o pastirju Marku in o lepi Tinki.

Spisal F e r d o.
(Konec.)

»Šla je,« je zavzdihnil. »Žalil sem jo. Ah ta moja uboga Tinka. Toda kdo me moti v mojih višinah in mi ne da miru. Ah ta pesem! Kdo ne ki poje!«

Vsedel se je na travo in zrl v tla.

Visoko gori na nebu so zablešale svetle zvezde, kot bele jezerske rože, na mrtvem, temnem jezeru. V dolini so vstajale bele meglice iz potov in občestnih jarkov, se strnile nad ravnino in jo zagrnile. Polagoma so se dvigale, kakor bele tenčice so se lovile v vrhovih dreves, dokler niso tudi gozda zagrnile v svojo mehko odejo. Više niso prišle. Na nebu je vzšla luna.

Marko je vstal. Čarokrasen pogled se je odprl njegovim očem. Do li v dolini je valovala z luninimi žarki prepletena megla. Posamezni vrhovi so moleli iz nje in bledeli v luninem svitu. Marko je molče zrl v naravo.

Tedaj se je znova oglasila pesem. Marko se je zdrznil. Sedaj se ni glasila več tako daleč, ne, prav tu gori na planini, na oni skali mora biti neznan pevec. Marko je bil v trenutku na skali. Nikogar ni bilo tam, a pesem je donela še bližje. Prav za ono skalo mora biti, pri onem potoku, kjer se je zadnjič Tinka kopala in jo je Marko prestrašil. Marko se je oprezno bližal skali. Se en korak in — Marko je obstal, kakor prikovan. Sladka mogočna ljubav mu je napolnila srce.

Za skalo pri potoku je sedela v luninem svitu krasna mladenka, zagrnjena v prozoren pajčolan in pela. Njeno telo je bilo, kakor iz alabastra izklesano in čudovito krasno oblikovano. Po ramenih so se ji vili temni kostanjevi lasje, kakor iz svile. V njih je imela vpletene tri lepe planike. Pod visokim, belim čelom je zrla dvoje zametastih oči v Marka. Bilo mu je, kakor bi ga kdo božal po licu.

»Kdo si, lepa devojka?«, jo je z boječim glasom vprašal Marko.

»Jaz sem planinska vila. Daj mi tvoje rože!«, je dejala vila.

Vzel je široki klobuk v roke, potegnil planinske rože iz traka in jih dal vili. Prijela ga je za roko. Sladka grana je preletela Marka. Vila pa je rekla:

»Ali nisi slišal pesmi, ki sem jo pela? Ali nisi čutil vroče ljubezni, ki seva iz nje? In ta ljubezen gori za te Marko. Ti lepi, ponosni pastir, bodi moj! Ljubi me! Marko jaz te ljubim. Bodi moj!«

»Ali sanjam?«, je šepnil Marko.

»Ne, Marko, ne sanjaš! Vse je resnica. Nikar mi ne odreči ljubezni, prosim te!«

Z lahno silo ga je potegnila nase. Marko se je omamljen udal.

Sčemeče solnce je vzšlo. Tinki se je celo noč sanjala, da je Marko padel v prepad. Na vse zgodaj zjutraj se je oblekla in hitela na planino. Skrbelo jo je namreč, da bi se res kaj hudega Marku ne pripetilo, ker je bil zadnje nedeljo tako zamišljen in resen.

Prišla je na planino. Marka ni bilo nikjer. Vse je bilo mirno, le žuborenje potoka se je čulo. Tinka je zaklicala:

»Hoja, hoja, Marko moj!«

Odmev ji je bil odgovor. Misli la je, da je Marko morda pri potoku. Šla je tja in stopila za skalo.

Na mahu pred njo je ležal mrtev Marko, z blaženim nasmehom okoli ust. Poleg njega pa je klečala planinska vila in tožila:

»Oj Marko, ljubeček moj! Preveč je bilo za te sladkosti in si vedel njo

umrl. Jaz sem kriva tvoje smrti. Nimam te več. Oj moj ljubi Marko, sama sem ostala. Sedaj grem, dragi Marko, daleč in nikdar več se ne povrnem. Naj me kaznuje moja usoda.«

Tinka je kriknila od bolesti. Hotela je zbežati, a vila, ki je vsled krika skočila po konci, jo je ujela za rob obleke.

»Kaj hočeš tukaj?«, jo je vprašala.

Tinka pa je namesto odgovora pokleknila k Markovem truplu in je pričela vzdihovati:

»Marko moj ljubi, zakaj si umrl? Oj ti moj knez, zakaj so se zaprle tvoje modre oči? Zapustil si me in sedaj sem sirota sama na svetu. Nimam duše ki bi me še ljubila. Oj Marko! Tvoja Tinka je tako nesrečna!«

Vili se je zasmilila Tinka. Hotela je rešiti njenega zla.

»Pomagaj ga zakopati,« ji je velela.

Izkopali sta grob v mehkem prdu in položili vanj Marka.

Nato je Vila prala Tinko:

»Hočeš li za vedno biti pri Mar-

ku.«

Tinka ni odgovorila, samo pogledala je vilo tako prosto, kakor bi hotela reči: »Ah, kako rada!«

Vila se je dotaknila s čudodotno palico. V hipu se je Tinka spreme-

nila v lepo, vitko brezo, raztezajočo svoje veje nad Markovim grobom. Tožno je zašumelo v vejah breze in slišati je bilo, kakor bi plakala...

Čez nekaj časa se je izza skale dvignila v zrak srebrnobela meglica in počasi odplula visoko gori pod nebo v solčne višave...

Bolgarski vrtnarji.

Vsled slovenskega shoda v Sofiji se je letos več nego navadno govorilo in pisalo o Bolgarih in njihovi domovini. Bolgari so po vsem znani kot vstrajni, pridni in zelo skromni delavci; kar je naš Furlan in sosednje kraljevine laški zidar, tako varčen in priden je bolgarski vrtnar.

Vsak narod ima posebno in karakterizirajoča ga svojstva in vrline. Slovenci n. pr. so izborni in vedno iskani delavci za lesne proizvode. Koliko sto tisoč jih je že delalo v hrvatsko - slavenskih šumah! Italijani so izvrstni zidarji, Slovaki dobri rokodelci za domačo obrt, Bolgar pa je najboljši vrtnar.

Ko sem bil v službenih opravkih več let namenjen na šiviljevo v Budimpešti, sem imel priliko v okolici tega velikega, modernega mesta, obiskovati pridelavo, kmetijstvo,

1900 je na zavodu poseben trgovski dekliški tečaj, od l. 1903 pa tudi pedagoški dekliški tečaj, čegar gojenke polagajo zrelostni izpit na c. kr. učiteljski. Od l. 1907 je na zavodu tudi dekliška vadnica, ki se razširi v štiri razrednice. Vsi ti zavodi so bili nastanjeni do l. 1907 v najeti hiši »Glasbene Matice« v Gosposki ulici. Dne 4. oktobra 1907 pa se je otvorilo veliko moderno šolsko poslopje, zgrajeno po načrtih prof. dr. Maksa Fabijanija. Kako je bivšemu županu Hribarju mar za temeljito šolsko vzgojo naše ženske mladine, priča to, da je dal razširiti licejsko poslopje za čisto nov, dvonadstropen trakt, ki se ravnokar dozidava, in pa je dal inicijativo za posebno hišo, kjer se nastani internat »Mladice«. Tudi to poslopje se ravnokar gradi poleg liceja v Levstikovi ulici. Če pomislimo, da sta slovenski ženski licej in ž. njim združeni penzionat »Mladice« edina narodna zavoda na Slovenskem, potem vsakdo lahko razvidi, kako važen kulturni pomen imata in kolike zasluge ima v tem oziru bivši župan ljubljanski Ivan Hribar.

Zaradi naglega naraščanja mestnega prebivalstva, je bivši župan stremil za tem, da občina zgradi čim preje novih ljudskih šol. Nova deška ljudska šola v šentjakobskem okraju se gradi v Prulah, nova dekliška ljudska se pa zgradi na križišču Čopove in Karel Kotnikove ulice. Ker se zgradi nov most preko Ljubljani- ce z Opekarske ceste v Prule, bo nova deška ljudska šola lahko pristopna tudi šolskim otrokom iz Trnovega.

Letos se zida v Ljubljani veliko poslopje c. kr. državne obrtne šole. To bo največja šolska zgradba v Ljubljani in obrtna šola bo za Ljubljano, za deželo in za Slovence sploh neprecenljive važnosti. Na tej novi šoli bo poučevali najbrž profesorje. Da pa je vlada dovolila kredit za stavbo te nove šole, za to ima zopet državni poslanec Ivan Hribar največje zasluge. Brez Hribarja bi nove obrtne šole ne bilo.

Najvišji vzor bivšega župana Hribarja je bil doseči za Ljubljano v državnem zboru ustanovitev slovenskega vseučilišča. Dne 4. februarja 1898. je izjavil Hribar v državnem zboru kranjskem: »Skrbeti moramo — in to bodem smatral za nalogo svojega življenja — da se uresniči želje vsega slovenskega naroda, da dobi bela Ljubljana še enkrat svoje vseučilišče. In res je bivši župan Hribar posvečal velik del svojega delovanja vseučiliškemu vprašanju. Akcija za vseučilišče v Ljubljani pa se je iz občinskega sveta nadaljevala tudi nadalje, in so našle želje naroda najglasnejšega izraza v parlamentarnih govorih bivšega župana Hribarja, ki je bil l. 1907 izvoljen za državnega poslanca stolnega mesta Ljubljane. Poslanec Hribar ni prezrl nobene prilike, da je mogel iznova utemeljevati stremljenje občinskega sveta in Slovencev po ustanovitvi slovenskega vseučilišča.

Ivan Hribar je tudi velik prijatelj in pospeševatelj umetnosti in književnosti. V občinskem svetu je dosegel, da se vsako leto postavi neka vsota, ki jo pač naše z brežstevilnimi izdatki itak obremenjeno mesto premore, v proračun za nakup izvršnih umetnin, slik in kipov naših slovenskih upodabljalcev umetnikov. Bivši župan Hribar je namrečeval te nakupljene umetnine zbrati v posebni mestni umetniški galeriji. Nakupljene umetnine so vključene na magistratu v posebnem katalogu in njih število znaša že okoli 50 kosov. Ljubljana, ki je imela do Hribarjevega

županovanja samo en umetniški muzej, je dobila na njegovo inicijativo tri nove. Prebena je ustvaril kipar Zaje, letos je bil postavljen spomenik slovenskemu pisatelju in reformatorju Primožu Trubarju, ki ga je v mramorju izklesal mojster Bernekar, lani pa cesarjev spomenik, ki ga je ustvaril kipar Peruzzi.

Bivši župan Hribar je imel tudi vedno pred očmi socialno stran mestne občine. L. 1902. je mestna občina zgradila v trajni spomin vladarske petdesetletnice cesarja Frana Josipa I. jubilejske ubožnice v Japljevi ulici št. 2. V tej, povsem moderni ubožnici s posebnimi opalnicami, obednicami, prostori za bivanje podnevi, s 6 kopalnimi sobami, s centralno kurjavo, elektr. razsvetljavo, z bolniško sobo ter z velikim vrtom je prostora za 150 revežev. V to ubožnico sprejete osebe imajo brezplačno ne le stanovanje z vso opravo, temveč tudi hrano in obleko, bolniki pa tudi zdravniško pomoč in postrežbo.

Vsled inicijative bivšega župana Hribarja je občinski svet sklenil 8. novembra 1899, da se ustanovi mestna posredovalnica za delo in službe. Dne 1. januarja 1900 se je ta zavod otvoril. Takoj prvo leto se je posredovalnično delovanje razširilo tudi na posredovanje dijaških stanovanj, drugo leto pa na splošno posredovanje v Ljubljani in na letovišnih stanovanjih po vsaj Kranjski.

Ustanovila se je rešilna postaja, ki razpolaga s potrebnimi ambulancami in z vso pripravo za slučaj kake resreče ali poškodbe. V »Mestnem domu«, ki se je zgradil na Hribarjev predlog, se je otvoril zdravniški ambulatorij za mestne ubože, v katerem pa v služnji sile tudi vsakdo drugi najde pomoč. Skrb za telesno stanje občinstva rodila je ljudsko kopel, ki se je otvorila sredi l. 1900 in ki je v tem kratkem času postala premajhna, tako da bo kmalu treba otvoriti enako kopel v drugem delu mesta. Na inicijativo bivšega župana je obč. svet ob priliki cesarjevega jubileja sklenil ustanoviti dnevno zavetišče za šoloobvezno mladino, enega obstoječih otroških vrtcev pa preurediti v varovalnico, v kateri bodo otroci n. pr. delavskih slojev lahko ves dan in kjer bodo tudi dobivali točno hrano. Skrb za šolsko dečo je napotila občinsko upravo, da je na nasvet Hribarjev v podnožju Karavank v bližini Cerkelj kupila krasno ležečo posestvo in tam ustanovila počitniško kolonijo, ki jo je imenovala Zatišje. Tu si oslabil in slabokrvni otroci tekoma počitnice v zdravem planinskem zraku osvežijo in okrepijo telo in duha. Kot poseben napredek v zdravstvenem oziru pa nam je omeniti uvedbo šolskih zdravnikov, kar je tudi pred vsem zaslug Hribarjeva.

Tudi za aprovizacijo ljubljanskega mesta je bivši župan Hribar mnogo storil. Osnoval se je poseben urad za tržno nadzorstvo. Zanimiva izprememba se je izvršila, ko se je prestavil l. 1910 zaradi nedostajanja prostora in zaradi uvedbe električne železnice, živilski trg z Mestnega trga na Vodnikov trg. Kmalu se je pa izkazalo, da tudi ta prostor za hitro se razvijajoče mesto nikakor ne zadostuje. Na opetovano priporočanje bivšega župana Ivana Hribarja je sklenil l. 1903 ljubljanski občinski svet, da dovoli 700.000 K za zidavo moderne mestne tržnice, kjer naj bi se razvijal ves promet z vsakdanjimi živili. Najvažnejši sklep pa je storil po nasvetu Hribarja občinski svet letos s tem, da se je odločil za osnovanje posebne posredovalnice za »novčenje živine, mesa, mleka in dru-

gih animalskih živil. Ta zavod ima nalogo za daljšo budnost in delati najobsežnejše aprovizacijske načrte, kakor tudi s posredovanjem med konzumentom in proizvajalcem še takoj dejansko in postavno reševati aprovizacijsko vprašanje ljubljanskega mesta, tako s stališča draginje, kot s stališča higijene.

A kaj naj rečemo šele o potreb- nostih Hribarjevega županstva, do- lovanja? Samo uradniki in občinski svetniki vedo, koliko je Hribar delal. Pregledoval je vse akte in spisoval sam vse tiste tisoče poročil, kar jih je prišlo njegovemu dobi pred občevet. In kako temeljita in preudarjena, pregledna in jedrnatá so bila ta po- ročila, koliko dela in študij je bilo zanje dostikrat potrebno. Luegerja so slavili, kaj je vse storil za Dunaj, a kdor pozna Hribarjevo delovanje tisti ve, da je Hribar za Ljubljano neprimerno več delal in storil.

In tega župana, za katerega nas je lahko vsako največje mesto zavidovalo, so nam zdaj strmoglavili...

Častiti someščanje!

Dobil sem uradno obvestilo, da Njegovo Veličanstvo ni blago- izvolilo potrditi soglasne moje štote izvolitve za župana ljubljanskega. Z drugimi besedami rečeno: vlada ni moje soglasne izvolitve predložila cesarju v potrjenje.

Častitim someščanom, poja- snim o danaj priliki ves položaj; danes jih moram prositi naj opuste vse, karkoli bi utegnilo biti všeč nim, ki so prevzeli, da moja izvolitev ni potrjena bila.

Hudi časi so nastopili v Av- striji za one Slovence, ki se ne dajo zlorabljati za alepo orodje oficijalne vsenemške politike. Toda treba je ohraniti mirno kri, vsakršna razburljivost, pa naj bi bila še tako upravičena, ter tudi zakonito utemeljena, naj izostane. Častite someščane zatorej prosim, da prepustite vse nadaljnje ukrepe izvrševalnemu odboru narodno- napredne stranke; ob enem pa tudi naj se ne dajo zapeljati k pregla- snemu izražanju svojih čutil, kajti ondi, kjer hočejo, lahko vsako stvar zlorabijo.

Sicer pa, častiti someščani- somišljeniki: narodno zaved- nosti in slovenske vzajem- nosti med nami Slovenci ne izkorenini več nobena sila.

V Ljubljani, 22. avg. 1910.

Ivan Hribar.

Dnevne vesti.

+ Vsaka stvar ima svoje meje. Nekateri mladi ljudje, ki so še pred par leti na najgrij način ruvali zo- per narodno-napredno stranko, po- tem pa sami vanjo stopili, hočejo danes vso stranko komandirati in terorizirati, dasi večinoma še pa- sivne volilne pravice nimajo in to- rej še politično polnoletni niso. Ti ljudje in njih zavezniki, ki pa se ne upajo na dan, ker vedo, kako bi jih javnost pozdravila, niso še ničesar koristili, samo razdevali so in stran- ki provzročili največjo škodo. V zadnjih tednih kažejo svojo politi- čno modrost in svoje politično po- štenje posebno z vehementnimi napa- di, z zasramovanjem in obrekovan- jem dr. Tavčarja. To početje se godi na stroške »Učiteljske tiskarne«. Pri- znavamo vsakemu pravico svobodne kritike in svobodno tudi lahko vsak- do kritikuje dr. Tavčarja. Ali med kritiko in med lopovščinami je bistven razloček. To pa so lopovšči- ne in nič drugega kakor lopovščine, če se pisari, da sta dr. Tavčar in dr. Triller žrtvovala Hribarja, in da ce- la Ljubljana ve, s kakimi sredstvi se je zadnje dni osebno agitralo okoli občinskih svetnikov, samo da bi se jim dokazalo, da je edino pametno, če se vrže Hribar in če se izvli za župana dr. Ivan Tavčarja. To so pro- staške lopovščine, kajti vsaka beseda v teh trditvah je sramotna laž. Nihče ni Hribarja žrtvoval in nihče ni agitiral okoli občinskih svetnikov. Ravno tako ni nič drugega kakor la- famlja, če se pravi, da sta se dr. Tavčar in dr. Triller že več mesecev pri vladi radi Hribarjeve potrditve pogajala in tudi že izposlovala, da bo vlada potrdila dr. Tavčarja in sploh predstavljala javnosti, kakor da sta dr. Tavčar in dr. Triller delala na to, da bi Hribar ne bil potrjen. Tu se pa vse naba. Vsaka stvar na svetu ima svoje meje. To infamno obrekovanje mora takih zalog, kakor jih ima dr. Tavčar, tako lajnega in neobčim- ga človeka in politika prenehati — Oseba

meje in takih infamij v stranki in iz stranke hruškalo ne bomo več tr- pali in ne bomo več mirno gledali, da bi temni elementje s podlimi obrekovanji in lažmi begali javnost. Vse kar je prav. A če misli mala družba ljudi, ki nikogar za sabo ni- ma, da bo v stranki uganjala take lopovščine, če misli ta družba, da bo dr. Tavčar tista tuala, po kateri bo tolkal komar se bo ljubilo, se krvavo moti. Nič drugega ni treba, kakor s lučjo razlase posvetiti v temo in po- kazati javnosti, kakina je v resnici politična in gospodarska »delav- nost« tih ljudi, pa bo kar hitro dru- goče v stranki in — bolje.

+ Trikrat zaplenjen. Bivši žu- pan Hribar je hotel ljubljansko pre- bivalstvo s potrebnim oklicem obve- stiti o svoji nepotrditvi. Izdal je energičen oklic, katerega pa so mu zaplenili. Z ozirom na to je oklic skrajšal in izpustil iz njega vse ostrine ter ga drugič predložil cen- zuri. Tudi ta oklic so mu zabranili prilepiti. Izdal je na to čisto kratek oklic, a menda mu tudi tega niso pu- stili plakirati. V zadevi konfiska- cije tega Hribarjevega oklica se je vršil večeraj popoldne veleinteres- anten telefoničen pogovor med deželno vlado in med državnim pravdni- štvom. Naše uredništvo je bilo tedaj slučajno telefonično zvezano z dr- žavnim pravdnštvom in smo slišali na svoja ušesa ves ta pogovor. Obve- stili bomo seveda bivšega župana Hribarja, da bo v državnem zboru primerno pojasnil konfiskacijo nje- govega oklica.

+ Slučaji, ki niso slučaj. Včeraj je bila razglašena nepotrditve dose- njega župana Hribarja; včeraj pa je bilo tudi razglašeno, da je tisto mini- strstvo, kateremu delajo klerikalci obstrukcije, potrdilo statut o deželni banki, cesar doslej na noben način ni hotelo storiti, in včeraj se je raz- vedelo, da je ravno to ministrstvo do- vililo klerikalcem ustanovitev hra- nilnice, ki je vlada več kot dve leti ni hotela dovoliti. Ni dvoma, da je to plačilo na račun, ali po domače: »voršus«. Kravja kupčija je menda že sklenjena; klerikalci bodo stopili v vladno službo, za to pa jim je vla- da žrtvovala Hribarja in začela po- trjevati, kar so doslej klerikalci za- man zahtevali.

+ Javni mir in red. Včeraj se je že čez dan slišalo ravno iz krogov vladnih ljudi, da noč ne bo mirno potekla. Te govornice vladnih ljudi so javnost razburjale. »Slučajno« se je razpust Narodne delavske organi- zacije izvršil v večernih urah; raz- pust je na člane organizacije seveda napravil primeren vtisk. Ali vzlic te- mu taktično ne ravno modremu rav- nanju se vendar red in mir ni motil nikjer. Mesto je bilo seveda zastraže- no na vseh koncih in krajih priprav- ljeni so bili orožniki in vojaki. a po- voda za kako intervencijo ni bilo nikjer. Upamo in prosimo, naj občin- stvo tudi nadalje ohrani mirno kri in naj opusti vsako tudi najmanjšo ma- nifestacijo. Prepričano naj bo, da se bo na pravem mestu storilo vse, kar je storiti v zadevi Hribarjeve nepo- trditve. Izjava izvrševalnega odbora narodno - napredne stranke, priobče- na v današnjem jutranjem listu, pri- ča javnosti, da stoji vodstvo stranke v neomajni zvestobi na strani Hri- barjevi.

+ »Tagesposta« prijavlja čla- nek o nepotrditvi dosedanjega župa- na, v katerem pravi, da ni bilo nobe- nega neposrednega vzroka za nepo- trditve in da je vlada z nepotrditvijo storila napako. Obenem poroča »Ta- gesposta«, da je napredna stranka vest o Hribarjevi nepotrditvi takoj plakirala na vseh vogalih, kar je seveda zlagano. Čemu se razširjajo take laži?

+ Iz deželnega odbora. V zdrav- stveni odbor velikolaški se pokliče Jakob Mustar, župan na Turjaku. V cestni odbor tržiški pa Ignacij Meg- lič, župan pri Sv. Katarini in Janez Golmajer, župan v Kovorju. Istota- ko se pokliče v zdravstveni zastop lo- gaški Fran Zigon iz Gorčarevca. Jamskemu muzeju v Postojni se do- voli deželne podpore 1000 K. Dela za nakelski vodovod se razpišejo. Dež. odbor je zavrnil zahtevo občine v Javorjah, da bi se revidirale meje med občinama Javorje in Poljane. Tukaj se ni oziralo na ljudsko voljo!

+ Značajni učitelji. Piše se nam: V neki zelo poznani župniji na Dolenjskem je nedavno temu služil kaplan, ki ni harmoniral radi nez- nosne klerikalne politike s svojim tedanjim župnikom. Tudi o svetov- nem naziranju je imel »bolj moder- no« prepričanje in je tudi občeval z olikanimi ljudmi. Prišlo je med dru- gim nekoč tudi učiteljsko vprašanje na razmotrivanje in v razgovor. Ka- plan je je izrazil približno tako-le: »Mi potrebujemo le značajnega učitelja. Tisti učitelji, ki le iz krahob- orstva prestopajo iz ene organizaci- je, iz ene stranke v drugo, niso za- nosljivi; kajti kdo nam je porok, da se sopot ne izneverijo, kakor hitro druga capica potegne, in obrnejo svoj plač na drugo stran? — Oseba

je meni učitelj - liberalnega mišlje- nja aiar, a v vsakem oziru poštenjak in velikaneč, veliko ljubši, kakor kak sladkobeseden »Slomškar« ter ga tudi spoštujem! On ima princip objektivnosti, ki daje: »šoli«, kar je šolskega, cerkvi pa, kar je cerkvenega«. Taki učitelji bodo povsod lahko izhajali, ne glede na njihovo osebno prepričanje in bodo tudi na šolskem polju uspešno delovali!

+ Klerikalno dijaštvo. V nede- ljo se je zbralo v Polzeli nekaj štajer- skih klerikalnih dijakov ki so imeli, kakor poročajo klerikalni listi, »glo- boko zamišljena« predavanja. In o čem so predavali klerikalni učenja- ki? Abit. Bohak je dokazoval, da ka- toliška vera ni še nikdar nasproto- vala znanosti, abit. Pavlič je dokazo- val, da katolicizem ni mednaroden. Ker sta učenjaka Bohak in Pavlič svoj predmet tako dobro obvladala in svojim »inteligentnim« poslušal- cem tudi dokazala resničnost svojih trditev, nameravata še tekom teh po- čitnic prirediti za vse klerikalno di- jaštvo veliko znanstveno predava- nje, da je solnce velika črna kroga, ki pleše okrog zemlje. Pavlič pa bo dokazal, da se Sava izliva v Severno morje. In ne dvomimo čisto nič, da bodeta klerikalna učenjaka »primer- no« izobraženemu občinstvu ter s klerikalno učenostjo prožetemu dija- štvu »dokazala« tudi to.

+ Vprašanje laške gimnazije v Gorici. Kakor poročajo iz Gorice, je naučni minister sporočil goriske- mu državnemu poslancu Ussaju, da namerava vlada ustanoviti laške pa- ralelke na ondnotni nemški gim- naziji in da se bo vprašanje o usta- novitvi samostojne laške gimna- zije v Gorici pravočasno rešilo.

+ Hinavščina nemških nacio- nalcov. Nekateri nemško - nacional- ni župani so hoteli ob priliki osem- desetletnice cesarjeve pokazati ves svoj patriotizem. Pri tem so nekat- eri postopali na precej čuden način. Tako je n. pr. radgonski župan Ko- doltsch zaukazal s posebnim uka- zom, da morajo biti dne 18. avgusta zaprte vse trgovine ter počitvati vse delo, kakor ob nedeljah. Skliceval se je pri tem na brzojavno naredbo c. kr. namestništva in c. kr. glavarstva. Ta ukaz pa pomenja popolnoma na- vadno zlorabo uradne moči. Nobena oblast nima namreč pravice ob de- lavskih dekretirani nedeljskega po- čitka. Radovedni smo, če dobi nem- ško - nacionalni župan, ki je na tak eklatanten način kršil zakon, pohva- lo ali ukor. Sploh se pa mora vsake- mu spodobnemu človeku gabit, kar počenjajo ti nemško - nacionalni hi- navci. Še pred dvemi leti so kričali »Heil Hohenzollern!«, so hoteli Av- strijo razdejati in jo spremeniti v prusko provinco, danes pa uganjajo tako patrijotično hinavstvo, da se človeku želodec obrača.

+ Krščanski socijaleci v teoriji in praksi. Kakor znano, so dunajski krščanski socijaleci največji sovražni- ki Židov — seveda le v besedah, si- cer so pa najboljši prijatelji, kadar gre za to, da iztisnejo kaj iz ljudstva. Pred dunajskim sodiščem perejo zdaj dr. Gessmannovo »Baukreditbanko«. Obtožen je nek Henrik Pöschl, ki je hotel kot sodelavec strokovnega li- sta »Die Hypothekenbank« iz Gess- mannove banke izsiliti neko vsoto denarja. Značilno je za te krščansko- socijalne voditelje, da je bil glavni agent te krščanske ljudske banke Žid Häusler, katerega pravo ime je Gold- fisch, in da zastopa dr. Gessmanna, oziroma banko Žid, vladni svetnik dr. Steger, ki je bil delj časa član predsedstva židovske cerkvene obče- ne.

— Pire contra »Union«. Svoj čas so veliko hrupa vzbudili napadi »uni- onskih« natakardov na urednika Pirca. Danes je bila zaradi te stvari pred tukašnjim okrajnim sodiščem obravnava, ki se je pa preložila, ker se nekaterim krivcem niso mogla do- staviti vabila. Njih sedanje bivali- šče namreč ni znano. O izidu obrav- nave bomo svojočasno poročali.

Samomor. Iz Ptujja poročajo: Gostilničar Lovrene Habjanič iz Ki- carja je 20. t. m. zažgal svojo hišo, ki je le deloma zgorela. Med požar- jem je šel v klet ter se ustrelil. Vzrok samomora je strah pred kaznijo za- radi hudodelstva nenravnosti, kate- rega je izvršil nad svojim - najmlaj- šim otrokom. Lovrene Habjanič je bil prej hlapec pri Stražlu v Brež- cah.

Rudaraka visoka šola v Ljub- nem. 22. oktobra bo dokončana nova stavba rudarske visoke šole v Ljub- nem. Ob tej priliki se bodo vršile ve- like slavnosti.

Prodaja zdraviliščnih naprav v Opatiji. Od 1. julija se vrši obrat naprav južne železnice v Opatiji na račun konsorcija, v katerega last preidejo te naprave koncem leta. Družba za spalne vozove je že od konsorcija popolnoma izplačana. Do- bila je 975.000 kron, da je odstopila od svoje najemniške pogodbe, in pa 100.000 za inventar in zaloge. Južna železnica je še dvakrat dobila od konsorcija po pol milijona kron.

skromnost in kupčijsko spretnost bolgarskih vrtnarjev.

Blizu ogrske stolice leži pred- kraj Steinbruch - Köbanya, kjer se izviri na leto nekaj milijonov litrov dobrega piva in se opita z jecmenovi- mi tropinami na sto tisoč poprej mr- šavih srbskih prasičev. Vsakdanje stanje teh koristnih stirozočev znaša čez 30.000 komadov! Tako veliko število živalskih želodcev pa produ- cira tudi ogromno množino za polje- delstvo potrebnih in prekoristnih od- padkov. Ker je vsa naprava na mo- derno podlagi zgrajena za »splavni sistem« so v prejšnjih časih vsi še do- boroporni odpadki odplavali po na- peljanem rovu v Donavo in po tej poti v rodovitno Bačko, avstro-ogr- sko »žitno šhrambo«.

Pa so prišli premeteni bolgarski naseljenci - vrtnarji in spremenili so poprej pečeno budimpeštansko oko- lico v rodovitne vrtove za zelenjavo! Budimpešta ima v svoji najbližji oko- lici še sedaj tako razsežne ravnine z drobnim (meljem) peskom pokrite, koje večkrat po močnem vetru kar promenjajavo svojo obliko; kjer je bila lani pečena ravan, vidiš letos mal iz peska po vetru navedan hol- mec! Zadnji čas se je v tem oziru ne- kaj izboljšalo: vse smeti in rodovitni odpadki iz celega mesta se vozijo po mali železnici na eno določeno mesto. Ko se je naredil iz teh preostankov dober gnoj, pa izpreminjajo neizmer- ne pečene puščave v rodovitno po-

lje, kjer raste in zori najlepša pse- nica!

Kakor omenjeno, so uporabili prisedsi vsako leto v Budimpešto bol- garski vrtnarji razne iz mesta vede- če kanale za gnojenje in skropljenje svojih velikih in dobičkonosnih vr- tov. Ko so se odločili za pripravo mesto, postavijo si najprej na sredi »vrta« — polibo - koč za vso zadr- go; včasih jih je tam po 15—20 glav. V vodovodnem kanalu napravijo ve- liko mlinsko kolo, koje navadno go- ni konj in koje je tako prirojeno, da vzdiguje iz rova vodo, katera se potem razliva po malih napeljavah »gredicah« čez vso obdelano okolico. Iz teh majhnih rorov pa poljejo na- vadno deklice z velikimi korei po ko- lesih dovajano vodo na rastočo ze- lenjad.

Ta bolgarska naseljenja se naha- jajo vceli okolici Budimpešte in okra- bujejo mesto in vso okolico z vrtnar- skimi potrebščinami. Kadar pa so tam v jeseni enkrat poprodali vse svoje vrtno pridelke, sešeteje svoje pridobljene in prihranjene novce (do 500 K na možko glavo, potem se pa preselijo preko zime domov na Bolgar- sko, kjer si odpočijejo in nabirajo novih moči za bodočo pomlad!

Svetovno poznana je kultura divjih rož na južni strani Balkana, posebno okolica Kazanlik, kjer se vsako leto pridela velika množina rožnatoga olja.

J. J. St.

31. decembra t. l. zapade ostanek kupne vsote v znesku 5 1/2 milijona kron. Razventega dobi južna železnica za 100.000 kron akcij nove akcijske družbe. Razventega je treba še plačati pol milijona kron za investicije pri opatijskih napravah. Nova akcijska družba se bo konstituirala, kakor hitro bo rešena prošnja za koncesijo. Akcijski kapital je določen na osem milijonov kron. Nadalje hoče družba za svoje nadaljnje potrebe vzeti obligacijsko posojilo v znesku osem milijonov kron. Pri tej transakciji bodo sodelovali dunajski »Verkehrsbank« in pa »Wechselstubengesellschaft Merkur«.

Delavska zavarovalnica zoper nezgode v Trstu. Kot prisodnikov namestnik je pozvan v razsodišče delavske zavarovalnice zoper nezgode na mesto odstopivšega dr. pl. Merlata, občinski svetnik dr. Just Pertot.

Sestanek socialistične mladine. V nedeljo se je vršil v Trstu sestanek socialistične mladine iz Trsta, Goriske, Istre in Reke. Iz Reke je došlo kakih 200 socializmov. Ker ni bilo na postaji nikogar, ki bi povedal socializmom, kam naj se obrnejo, jih je odvedel slučajno navzoči vodja gostilne N. D. O. v le-to gostilno. Dan je potekel mirno, le zvečer so zaprli sedem socializmov, ki so jih pa pozneje izpustili.

Utonil je v Lloydovem arzenalu. V Trstu 46letni mehanik Ivan Završnik. Završnik je delal ponoči; po delu si je hotel, kakor je rekel svojemu tovarišu, umiti noge.

Ameriške novice. Pomersečil se je Martin Tratar, podobač Bečevca, doma iz Škocjana, fara št. Rupert na Dolenjskem. Nanj se je vsulo toliko premoga, da je bil takoj mrtev. Star je bil 24 let in zapuščena žena in par mesecev starega otroka.

Miklavž v polje. Minuli teden se ga je bil nek krošnjar v neki gostilni tako nasrkal, da so se mu zvezde utrinjale pred očmi. V teh sladkih uricah je popustil na mizi nekoliko skatulje, katero mu je bil podaril njegov dalmatinski tovariš in odšel. Ko je pa pozneje prišel ponjo, je bil ves presenečen. Med tem časom mu je bil namreč Miklavž položil v skatuljo možko žepno uro. Krošnjar je Miklavžovo darilo oddal policiji, kjer se naj zgodi pravi lastnik.

Cigava je krava? Včeraj zjutraj je policijski stražnik ujel na vrtu bavške vojaškega oskrbovališča neko kravo, katere lastnik je še neznan. Kravo so odvedli v nek hlev in se naj lastnik za njo čimprej zgodi pri mestni policiji.

Tatinski berač. V neki kuhinji v Krizevniški ulici je te dni nek berač izmaknil srednjo vsoto denarja in neopazeno odšel s plenom.

Ukraden nabiralnik. V šišenski cerkvi je te dni nek malopridnež siloma odtrgal in odnesel nabiralnik, s katerim je bilo, kakor se domneva, okoli 12 K denarja.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 46 Hrvatov.

Izpuščeno in najdeno. Dijač Valentin Šostorič je izgubil srebrno uro s kratko verzičico. — Uradnik Julij Cuznar je izgubil črno denarnico, v kateri je imel 25 K denarja.

Hlapec Jožef Zorčič je izgubil rjavo denarnico s 14 K denarja. — Neka gospa je izgubila svilnat dežnik. — Na južnem kolodvoru sta bila izgubljena oziroma najdena 2 bela roba, bel namizni prt, bel plišast klobuk, 5 dežnikov, palica in mala ročna torbica.

Slovenske Filharmonije oddelki koncertira jutri od pol 5. popoldne naprej v hotelu »Tivoli«. Vstop prost. — Drugi oddelki igra od 8. do 12. zvečer na vrtu hotela »Tratnik« (zlata kaplja). Vstopnina 40 v.

Narodna obramba.

Narodna mladina krakavska v Ljubljani je lepo proslavila 18. avgusta t. l. Na dvorišču mestne hiše v Gradski ulici št. 18. se je razvila za korist družbi sv. Cirila in Metoda na večer imenovanega dne ljubka domača veselica, ki je obsegala nastopne točke: telovadbo, letne čase, razne smešne prizore, igro s petjem: Dobra in huda Vila in naposled umetni ogenj. Vse točke so naši vrli dečki in marljive deklice prav iztrstno izveli in navdušili mnogobrojno navzočo občinstvo. S krasno veselico so bili jako zadovoljni gledalci, a še zadovoljnejši je z njo družba sv. Cirila in Metoda, ki je prejela lepo čestito 26 K. Srčna hvala naši narodni mladini — vsej, ki je sodelovala od male 4 letne Ljubice, ki je tako lepo klamovala o pomladi do velikana, ki se je prikazal poleg skratka, najakrenejša zahvala pa gospe Jerici dr. Kozinovi — duši te nepozabne priredbe.

Društvena naznanila.

— »Prosveta« vabi na prijateljski sestanek, ki bo v sredo, dne 24. t. m. ob osmih v hotelu Štrukelj.

Delavnica poslušnega društva na balno na pljuhi na Hrvatskem dovolila je c. k. generalna direkcija tobačne uprave letno subvencijo. Za tekoče leto se je ta doletela na 1800 kron. S tem vstopila je tudi tobačna uprava v krog onih faktorjev, ki redno podpirajo in socialnih oziroma tako važni boj proti jetiki. Delavno pomožno društvo pa bo svojo skrb v še večjem obsegu kakor doslej obrabalo na tobačno delavstvo in njega rodbine.

Dobrodelna darila. O priliki 80-letnega rojstnega dne Njegovega Velikanstva cesarja naklonil je c. k. legacijski tajnik Nikolaj vitez Gutmansthal »delalnemu« pomožnemu društvu za balno na pljuhih sto kron. Pekovski mojster gospod Jean Schrey pa je pri isti priliki izjavil, da bo meseca avgusta brezplačno zalagal kruh. Če pomislimo, da nakaže deželno pomožno društvo v oskrbi stoječim rodbinam in otrokom vsaki mesec do 400 hlebov kruha po 40 vinarjev, lahko oecimo vrednost tega velikodušnega darila.

Slavnost »Zvona« in »Sokola« na Opčinah. Istodobno s slavnostjo v Devinu se je vršila velika slavnost »Zvona« in »Sokola« na Opčinah. Zbralo se je tudi tu mnogobrojno narodno občinstvo. Sprevod po Občini je bil nad vse sijajen. Na čelu so bile vrle Sokolice z ženskim naraščanjem, skupno kakih 50 na številu, za Sokolice proskeška godba, potem članstvo raznih sokolskih društev z naraščanjem, skupno okoli 200 oseb. Za Sokoli so prišla društva »Lipa« iz Bazovice, »Slovan« iz Padriča in »Zastava« z Lončera z zastavami, dalje društva »Višava« iz Konkolje, »Primorec« iz Trebiča, »Dom« iz Repentabre, »Tomaja« iz Tomaja, »Slava« iz Sv. Mar. Magd., »Zarja« iz Rojana, »Tabora« iz Vrbovelj, »Zorislava« iz Sežane ter N. D. O. in akademsko društvo »Balkan« iz Trsta, ki so se udeležila slavnosti deloma korporativno, deloma po deputacijah. Podstarosta »Sokola« A. Šošić, je izrazil s svojim govorom velikansko navdušenje. Krasno uspešna veselica, ki je sledila oficijalnemu delu, je prinesla tudi naši šolski družbi lep dobiček. Slava vrlim Opčinarjem!

Slavnost v Devinu. V nedeljo je bil ves Devin v narodnih slovenskih zastavah. Društvo »Ladija« je obhajalo slavnost razvitiže zastave in ob ti priliki je prihitelo v Devin od blizu in daleč mnogoštevilno slovensko občinstvo. Mnogoštevilno so bili zastopani Tržičani, ki so se vkricali na parnik v Barkovljah z vrlo »Adrijo« na čelu. Prihitela so društva »Velesila«, »Hajdrini«, »Nabrežina«, »Standrež«, »Kolesarsko društvo Gorica«, »Del. podp. društvo Gorica«, »Krase«, iz Opatjega sela, »Morje« iz Sesljane in še mnogo drugih. Goste je v prisrčnih besedah pozdravil predsednik »Ladije«, jurist Ivan Ples. V imenu izletnikov je spregovoril Hinko Pertot. Zelo prisrčen nagovor je imela kumica ga. dr. Rybačova, ki je pripela zastavi krasen bel trak. Velepomembna slavnost se je zaključila v največjem navdušenju. Slovo od narodnih Devincev je bilo nad vse prisrčno. Utrdile so se še bolj bratske vezi, ki prirajo slovenstvu: da morje Adrijsko zopet bo slovensko!

Slovenski Jug.

— **Poskušeni atentat v Dubrovniku.** Lastnik hrvaške tiskarne v Dubrovniku, dr. Degliullii, je v soboto popoldne sedel na ulici pred hrvaško čitalnico in čital liste. Po trgu je prišel mladi baron Mayneri. Ko je zagledal dr. Degliullija, je potegnil revolver in ustrelil nanj, a ga k sreči ni zadel. Mayneri je nato pobegnil, a policija ga je ujela in izročila okrožnemu sodišču. Pravijo, da je iskati vzroka atentatu v rodbinskih razmerah.

— **Jugoslovanski zionistiški kongres v Sarajevu.** V nedeljo se je pričel v Sarajevu jugoslovanski zionistiški kongres, ki so ga sklicala židovska akademska društva »Bar Giora«, »Esperanza« in »Judaea«. V soboto zvečer je bil v židovskem društvenem domu ljudski shod, ki se ga je udeležilo nad 2000 oseb. Shod je otvoril inženir Sumbul, nakar so bili v predsedstvo izvoljeni Leo Finzi, Bernard Klein in I. Papo. Na obodu so govorili bolgarski veliki rabin, dr. Ehrenpreis iz Sofije, odvetnik dr. Alkalay iz Beograda in tajnik saraevske židovske občine, dr. Levi. V nedeljo dopoldne se je vršil kongres, ki se ga je udeležilo 200 oddelčanec. Za predsednika je bil izvoljen Albala iz Beograda, za podpredsednika pa Bruck iz Zagreba. O zionizmu je referiral Feliks Kohn iz Zemuna.

— **Črnogorska narodna skupščina** se sestala na zasedanju, na katerem ima proglasiti Črno goro za kraljestvo v nedeljo, dne 20. t. m. Na dnevnem redu prve seje je bila samo volitev predsedstva. Za predsednika je bil izvoljen Marko Grahovnič, za podpredsednika pa državni svetnik Milo Delić.

— **Obilježavanje otroke politične.** Kralj Peter je potrdil svoj bliski, princ Jeleni, pred njeno oboževalcem na Opatju, veliki bodreni rada sv. Cirila. Kraljica Jelena se jutri pojde s Dunaja mimo Ljubljane na Reko, kjer se sestane s svojim bratcem, prestolonaslednikom Aleksandrom, s katerim se nato pojde na parnik ogrsko - hrvaške družbe na južnjaško svetovnost v Črno goro.

— **Vetaške čete v Makedoniji.** V Makedoniji se zopet pojavljajo vetaške čete. Ker je turška vlada dobila v roke okrožnico, v kateri se četniki pozivajo, naj skrajajo porušiti železniške proge, je odredila, da imajo vse železniške proge stražiti vojaki. Valija v Solunu je dobil obvestilo, da nameravajo bolgarski četniki mostove ob reki Vardar razstreliti v zrak. Zato je dal vse mostove vojaško zastražiti. Vsakdo, ki se bliža kakemu mostu, je takoj aretiran in vojaki ga skrbno preiščejo, ako nima pri sebi kakšnega razstreliva. Ob vseh železniških progah: Solun-Bitolj, Solun - Zbevac, Solun - Carigrad in Mustafa Paša - bolgarska meja kampirajo vojaki v šotorih, da je videti, kakor da bi bila vsa pokrajina veliko vojaško taborišče.

Izpred sodišča.

Policijski agent kot zapeljivec. Pred dunajskim porotnim sodiščem se je zagovarjal 40letni c. k. policijski agent, Franc Ziegler, zaradi težkih hudodelstev. Kakor pravi obtožnica, je Ziegler meseca oktobra lanskega leta povabil k sebi na kosilo 13-letno deklico, in sicer z dovoljenjem njene matere. Pri tem jo je zlorabil. Na njegovo povabilo ga je potem večkrat obiskala. Obtoženec je priznaval glavni del obtožbe, trdil je pa, da se je šele meseca marca tega leta približal deklici v mnenju, da je že prekoračila 14. leto. Deklica ni bila izročena njegovemu varstvu, temveč je prostovoljno prihajala. Sicer je pa imel popolnoma resne namene, hotel je deklico za zakon vzgojiti, da jo pozneje poroči. Mati je pod prisego izpovedala, da je obtožencu svojo hčer izrecno zaupala, ker je mislila, da bo z njo ravnal, kakor oče ali varuh. Ziegler je dobro poznal starost deklice, ker ji je k njenemu rojstnemu dnevu 16. maja čestital. Sodišče ga je obsodilo na eno leto ječe.

Svojega dvehletnega otroka zaklal. Porotno sodišče v Solnogradu je na vislice obsodilo konjača Jožefa Birngerja, ker je dne 2. aprila t. l. v svojem stanovanju svojem dvehletnemu nezakonskemu otroku, Jožefu Reichertu, prerezal vrat. Ker mu je slabo šlo, je večkrat grozil svoji konkubini, Frančiški Reichertovi. Dne 2. avgusta je zopet tako divjal, da mu je ušla. In ko je začel otrok vpiti, ga je zaklal. Ko so ga prijeli, je trdil, da je otrok padel iz zibelke, ter se težko poškodoval. Da bi pa ne bil nikomur v nadlego, ga je usmrtil. Njegov zastopnik se je pritožil, ker se ni še enkrat preiskalo njegovo duševno stanje in ker se ni potem dopustilo tozadevno dodatno vprašanje. Kasacijski dvor je pritožbo zavrnil.

Razne stvari.

— **Ob Marijinih slavnostih v Solnogradu.** Veliki pobožniki so se bili zbrali v Solnogradu povodom Marijanskega kongresa. Kjer pa je skupaj mnogo pobožnikov, tam se tudi zelo rada zgodi velika svinjarija. Tako je bilo tudi v Solnogradu, kjer so zborovali Marijini častileci. Bilo je menda že koncem kongresa, ko je pobožna gospoda s kongresa napravila pobožno romanje v Marijo Plain. Neki Prötsch, zelo pobožen gospod iz Solnograda pa ni romal z drugimi pobožnimi romarji, ampak si je vzal za spremljevalko neko 12-letno dekletce. V neki vasi blizu Solnograda je gospod Prötsch s svojim visokim cilindrom in svojo 12letno spremljevalko zbudil tolikšno pozornost, da so tri ženske skrivaj sledile sumljivemu paru. Zunaj vasi je zavil Prötsch z deklico v gozd. V velikem ovinku je hotela priti ena izmed žensk na prostor, kjer sta morala biti po njenem mnenju gospod in deklica. Kmalu je pred žensko zašumelo in gospod se je dvignil s tal, snažeč si svoja kolena. Ko je zagledal žensko pred seboj, je stekel na pot in je dirjal potem dalje proti Mariji Plain. Ženska je nato prišla deklico in zahtevala, da pove, kako se piše in kdo je gospod, ki je bil pri njej. Dekle je povedalo, da gospoda že dlje časa pozna, da stanuje v Riedenburgu v Solnogradu in da pozna tudi njegovo oastro. Dekletce pa je bilo že toliko premeteno, da je zase povedalo napetno ime. Uvedla so se obširna policijska in žandarmerijska poizvedovanja, katerih uspeh je bil ta, da so dne 13. t. m. zaprli Rudolfa Prötscha, posvetnika in bantnega svetnika v Solnogradu, ki je imel kljub temu, da je bil v prejšnjem nam očeta Marijanskega kongresa.

vendarle še toliko časa, da se je zabaval s 12letnim otrokom, kateremu je dal 20 vinarjev nagrade za uslugo. Klerikalni listi so sprva dokazovali, da je Prötsch popolnoma nadložen, da je žrtev sovraštva cerkve itd. Sodna preiskava je pa tako nepobito dokazala, da je pobožni Prötsch oskrnil 12letnih deklic, da je klerikalno časopisje popolnoma utihnilo. Rudolf Prötsch ima zelo velike zasluge za katoliško cerkev, kajti papež Pij X. mu je podelil spominjsko svetinjo »pro ecclesia et pontifice«. Prötsch je predsednik krščanske mladinske zveze, odbornik krščanskega socialnega društva za mesto Solnograd, predsednik društva sv. Vincencija Pavlanskega, član Pijevega društva itd. Rudolf Prötsch je bil takorekoč duša vsega katoliškega gibanja v Solnogradu. In ta steber solnogradskega katoličanstva je ravno ob slavnostih, ki so bile posvečene Mariji, prišel v zapore deželnega sodišča radi hudodelstva oskrumbe in posilstva! Taki so vzori vojskujoče se katoliške cerkve!

— **Umrljivost otrok na Nemškem.** V Nemčiji je umrljivost otrok zelo velika in presega 17 odstotkov. Od dveh milijonov na leto rojenih otrok jih umre 351.000 prvo leto. Največ jih umre na Bavarskem, namreč 22 odstotkov.

Telefonska in brzojavna poročila.

Časopisje o nepotrditvi Hribarjevi.

Dunaj, 23. avgusta. Vsi časopisi priobčujejo obširne članke o nepotrditvi poslanca Ivana Hribarja za župana ljubljanskega, ter ugibajo, kaj je vlado napotilo do tega koraka. Seveda ne more niti eden izmed listov navesti pravega vzroka. Zato piše na primer »Neue Wiener Journal«, da je vse ugibanje brezplodno, ker se mora priznati, da je pravi vzrok nepotrditve popolnoma neznan. — »Neue Freie Presse« pravi med drugim: Aneksijska kriza je pokazala nevarnost neoslavizma. Poslanec Hribar se neoslavizmu ni odrekal, zato se ga je moralo odstraniti z mesta ljubljanskega župana. »Neue Freie Presse« priobčuje članek slične vsebine, kakor ga je priobčila praška »Union« in pravi, da ga ji je poslanec Hribar poslal že pred 14. dnevi. — »Fremdenblatt«, vladin oficioz, priobčuje amro kratko notico o Hribarjevi nepotrditvi. — »Mittagszeitung« priobčuje članek, naslovljen: »Der Lueger von Laibach.« V članku nesramno napada Hribarja. Vse časopisje, skoro brez izjeme, zahteva, naj vlada navede razloge, ki so jo napotili, da Hribarjeve izvolitve ni priporočala cesarju v potrditev. Vlada na vse te pozive molči. Mnogi izmed listov izrekajo odkrito svoje mnenje, da je Hribar padel kot žrtev kranjskih klerikalcev.

Pariz, 23. avgusta. Francosko časopisje obširno poroča o Hribarjevi aferi ter ostro napada avstrijsko vlado.

Petrograd, 23. avgusta. Vse rusko časopisje razpravlja o nepotrditvi poslanca Ivana Hribarja za ljubljanskega župana ter obsoja vladno dejanje kot naperjeno proti vsemu slovanstvu. Časopisi izražajo nado, da bodo slovenski poslanci na ta čin primerno odgovorili v parlamentu.

Praga, 23. avgusta. Češko časopisje priobčuje obširne članke o Hribarjevi nepotrditvi. Vsi listi enodušno obsojajo Bienenstova vlado ter naglašajo, da bodo morali vsi slovenski poslanci v jesenskem zasedanju parlamenta započeti ostro akcijo proti vladi zaradi tega nečuvnega čina.

Krakov, 23. avgusta. Vest o nepotrditvi Ivana Hribarja za ljubljanskega župana je povzročila tudi tukaj silno senzacijo. V poljskih političnih krogih so bili prepričani, da si bo vlada preje temeljito premislila, predno bo predlagala vladarju, naj Hribarjeve izvolitve ne potrdi. Ako se je vlada le odločila, da je zagrešila ta nečuten čin, potem niso bili zanjo merodajni, tako sodijo poljski politični krogi, stvarni razlogi, marveč pritisk s klerikalne strani. Informacije »Slova Poljskega« so bile torej dokaj točne in zanesljive.

Občinske volitve v celjski okolici.

Celje, 23. avgusta. Po ljutem volilnem boju so Slovenci sijajno zmagali tudi v II. razredu. Slovenskih glasov je bilo oddanih 52, nemških pa 37. Slovenski volilci so prišli na volišče od prvega do zadnjega. Ko se je naznanil izid volitve, so Slovenci jeli navdušeno klicati »živio« in peti himno »Hej Slovanci«. Nenejuri se jo poparjeni odkurili. Kolikor se da preročniki, bodo Slovenci zmagali tudi v I. razredu.

Zaradi napada na I. razredno univerzo.

R. — Ljubljana, 23. avgusta. Državno pravništvo je zahtevalo prisilno prenehanje Univerzitetne, ki se nevelja na vsakršni, ter odloči vse akte dr.

žavnemu pravništvu. Državni nadpravnik se napoti te dni na Dunaj, da izpošlje delegacijo drugega sodišča, ker je deželno sodišče odklonilo soditi o tej stvari.

Sv. Birokracija na Pruskem.

R. — Poznanj, 23. avgusta. V vasi Zabrze se je doigral ta - le dogodek, ki kaže v zelo značilni luči pruski birokratizem. Nek delavec se je zvečer vračal domov mimo železniške proge. Na železniškem tiru je videl ležati pijanega človeka. Ker je slišal že vlak žvižgati, je skočil na tir ter potegnil pijanca s proge. Te dni je dobil od železniškega ravnateljstva dopis, da naj plača 3 marke kazni, ker je brez dovoljenja stopil na železniški tir. Stvar je prišla pred sodišče. Ker se je le to prepičalo, da je delavec v izrednih okolištinah stopil na železniški tir, ga je te kazni oprostil.

Mladoturški kongres.

R. — Carigrad, 23. avgusta. Začetkom meseca septembra se sestane v Solunu zaupni shod mladoturške stranke. Predsedoval bo temu kongresu dr. Behaeldin bej, udeležili pa se ga bodo: 10 članov glavnega odbora, po eden zastopnik iz vsake okrajne organizacije in poslanci, ki pripadajo stranki »Edinstvo in napredek.« Na shodu se bo razpravljalo samo o notranjih poslih stranke.

Badenski socialni demokratje.

Ostenburg, 23. avgusta. Tu so imeli badenski socialni demokratje svoj strankarski shod, na katerem so odobrili politiko socialno demokratskih poslancev v badenskem parlamentu, ki so glasovali za proračun; obenem pa se je skupščina izrekla za reasuriranje sklepov skupščine v Norinbergu, da morajo socialno demokratski zastopniki v zakonodajalnih zastopih brezpogojno glasovati proti proračunu.

Napadeni turški vojaki.

Berolin, 23. avgusta. »Lokalanzeiger« javlja, da je prišlo na bolgarsko - turški meji do spopada med Turki in Bolgari. Pri neki makedonski vasi so baje četniki metali bombe na turške vojake.

Taft in Roosevelt.

New York, 23. avg. Predsednik Taft dementuje vesti, kakor da bi bilo prišlo do spora med njim in Rooseveltom, ter naglašja, da so vse te vesti plod intrig reakcionarnih republikancev, ki bi radi med njega in Roosevelta zasejali seme razdora.

Gospodarstvo.

— **Vročina zadnjih treh dni** je zelo blagodejno vplivala na vse poljske pridelke, ki so se vidno pomladili in poživili. Najbolj pa se je opomogla ajda, ki je takorekoč kar čez noč začela evesti tudi v ljubljanski okolici, medtem ko je na Dolenjskem v evetju že nekaj dni. Medena paša je privabila na evetje pridno čebelo in čebelarji so polni najboljših upov, če ostane ugodno vreme vsaj še kakih 10 do 12 dni.

— **Zgodnje zelje,** katero pridelujejo zlasti na ljubljanskem polju v izdatnih množinah, prihaja že nekaj tednov na tukajšnji trg in se razpečava prav dobro. Zadnjo soboto pa so je začeli izvažati na jug v večjem obsegu. Tukaj pridejo v prvi vrsti v pošto Trst, Reka, Pulj, Dalmacija, Italija, Grška, dalje tudi Mala Azija in celo Egipt. Lepe, zdrave zelne glave plačujejo po 10 do 14 vinarjev, večsi tudi več. Kupejja je živahna in obeta precej dobička.

Dijaška stanovanja.

Dijaško društvo »Domovina« preskrbuje glasom svojih pravil tudi dijaška stanovanja, da tako začasno nadomesti dijaški internat v Ljubljani. Odbor društva javi vsem staršem dijakov na deželi, da je pregledal tozadevna stanovanja in prosi, da se obrnejo kmalu vsi oni starši, ki žele poslati svoje sinove v Ljubljano ali jih pa že pošiljajo in so glede do-brega stanovanja v zadregi, na odbor društva, ki jim oddaja v vsakem oziru priporočljiva dijaška stanovanja. — Natančnejša pojasnila daje društveno blagajnik gosp. prof. Ant. Jug, Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 3/1.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Risto Pustolcenič.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 21. avgusta: Valentin Bernik, bivši somenišnik, 25 let; Mihael Štara, bivši hlapec, 74 let; Tomaž Polak, bivši delavec, 72 let; vsi trije na Radeckih cestih 11. — Urduša Kerstina, sednikova vdova, 71 let, Dunajska cesta 19.

Dne 22. avgusta: Valentina Vrančič, ključarskega predelavca hči, 6 mesecev, Poljska cesta 73.

V doletni bolniki:

Dne 19. avgusta: Fran Marinko, ostar, 30 let. — Mihael Lantini, hlapec, 60 let.

Dne 21. avgusta: Ivan Štara, somenišnik, 60 let. — Josip Štara, hlapec, 60 let.

Metereološko poročilo.

Veljavnost od 22. 8. 1910. do 23. 8. 1910.

Veljavnost	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebesno
22. 8. pop.	738.0	29.5	sr. jz. h.	jasno	
9. zv.	732.5	21.4	brezvetr.	pol oblač.	
23. 8. zj.	735.4	19.0	sr. jz. h.	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 22.7°, norm. 18.2°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Nova uniforma
za enoletnega prostovoljca se
proda. 2806
Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Trančo št. 2., III. nadst., pri gospe Se-
kulovi od 11. dop. do 4. pop.

HIŠA
v Radovljici, obstoječa iz 4 sob, kleti
in vrt. — Poizve se pri Antonu
Marelt na Bledu, Grad št. 141.

Gospodarsko in konsumno dru-
štvo v Lekvi na Krasu, da svojo
prodajalno
z mešanim blagom
v najem. 2787
Pogoji pri načelstvu.

Automobil
za 4 osebe
se po jako ugodni ceni proda.
Več se poizve 1528
v Sp. Šiški 220, pri Šebeniku.

2829 Proda se 18 orolov obsežno
posestvo.
Poslopja so popolnoma nova in ob
cesti. Travniki, njive in hrastov gozd
(star) izborne kakovosti in v neposredni
bližini hiše. Ugodno za vsakogar.
Natančnejše pove g. **Krlež Lovrenc**
v Sevnici ob Savi, Slov. Stajersko.

Zavod Waldsee v Gorici.
Edini gosposki mestni zavod.
V prvi vrsti se skrbi za dobro vzgojo in pouk
gojencev, ki obiskujejo goriške c. kr. srednje
šole. Sprejemajo in poučujejo se tudi priva-
tisti. Obsevalni jezik v zavodu je nemški in
deželni jezik. Lega zelo lepa in kraj zdrav.
Hrana izvrstna. Nadzorstvo strogo. Spreje-
majo se le učenci iz boljših krogov. Pension
900 K. — Natančnejša pojasnila daje
2832 **ravnateljstvo.**

Več raznašalk
ki znajo brati in pisati 2830
sprejme s 1. septembrom
upravnistvo „Slov. Naroda“.

Hotel Tratnik
„Zlata kaplja“
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27
v bližini kolodvora.
Lepe zračne sobe.
Priznana fina kuhinja.
Izberne pijače.
Bizhe cono.
Lepi restavracijski prostori in povsem
na novo urejen 1913
velik senčnat vrt.
Vsako sredo pri ugodnem vremenu
velik koncert!

LJUBLJANSKI
ZVON
MESEČNIK ZA GLAŽURNO IN PROSENO
Letnik XXX. 1910.
Izohaja po 4 polni obsebnosti v vsaki omotki
po eden po en mesec v vsaki omotki ter eno
vse leto 4 K na h, pol leta 2 K na h, štiri
tudi 1 K na h.
Za vse naročnike pošilja se K na h na h
Povsemni evenci se dobivajo po 10 h.
„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Ženitna ponudba!
2831

Gospodična, 28 let stara,
izveščana v gospodinjstvu,
vesele narave in z nekaj
premoženjem se želi radi po
manjkanja časa seznaniti in
poročiti z c. kr. uradnikom
ali z učiteljem. Vdovci z
enim otrokom niso izključeni.
Ponudbe do 25. avgusta 1
pod **Jesenska sredi 12**,
Ljubljana, pošto ločeno.

Zahvala.
Povedom smrti kakor tudi že med boleznijo ljubljanskega
našega soproga, očeta, brata, oziroma svaka in strica, gospoda
Ivana Terpinca
posestnika, gostilničarja, ravnatelja mestne hranilnice in
občinskega in cestnega odbornika
izkazalo se nam je od vseh strani toliko sočutja in sožalja,
da se ne moremo vsakemu posebej zahvaliti.
Zahvaljujemo se velečastnemu gospodu dekanu za njegove
toložilne obiske ob boleznih kakor tudi vsem prečastitim gg.
duhovnikom, ozir. č. oo. frančiškonom, pevskega društva „Liri“,
požarni brambi, čitalnici, veterancem in mestni godbi. Srčna
hvala tudi mnogostevnim darovalcem krasnih vencev.
Vsem, ki so nam lajšali v teh bridkih urah gorje in po-
častili spomin pokojnika, ključemo prisrčni: Bog plačaj!
V Kamniku, 22. avgusta 1910. 2827
Zahvaljoči ostali.

Valjčni mlin v Domžalah
I. BONČAR, LJUBLJANA
Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica 6.
Telefon interurb. št. 129. Telefon interurb. št. 129.
Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti
kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.
Zastopstvo in zaloga v Gorici:
2463 **Boštjančič & Građen, Steini trg 9.**

Esveško
sivo in rdečo
Marzijsko
Angelo vo
Milo
2038

Priporoča tovarna
Pavel Seemann
v Ljubljani.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Dolžniška glasila K 1,000.000.
Stribarjeva ulica št. 2.
Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.
Sprejema vloge na hipoteko in na tolaži račun ter jih
obrestuje od šest vloge po šestih
14 **Promeno samplašnih srečik k izrebanja 1. septembra t. l. po K 500, k izrebanja tlaških srečik 1. oktobra t. l. po K 500.**

Edino
zastopstvo znamke
KINTA
je v teku in trpežnosti nedosežno
kolo sedanjosti. 1053
Zaloga Puchovih koles.
Kolesa sprejema v popravilo, ema-
liranje in ponikljanje ter
izposojevanje koles.
Zočna, solidna in ceni izvršitev.
Karel Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.
Ceniki zastoj in franko.

C. kr. avstrijske **državne železnice.**
Izvlaček iz voznega reda.
Veljaven od 1. maja 1910.
Odhod iz Ljubljane (nač. tol.)
7-03 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst,
Celovec.
7-28 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-12 dopoldne: Osebn. vlak v smeri: Jese-
ce, zvezo na brzovlak v Celovec,
Dunaj j. k., Linč, Prago, Oradane, Berlin,
Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo,
Kolin.
1-40 dopoldne: Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, Celovec, Gorica,
Trst.
1-22 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Gro-
suplje, Rudolfovo, St. Janž, Straža-Toplice,
Kočevje.
3-30 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst,
Celovec.
5-35 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, zvezo na brzovlak v Beljak,
Celovec, Dunaj, z. k., Badgastein, Solno-
grad, Monakovo, Inomost, Frankobrod,
Wiesbaden, Kolin, Düsseldorf, Weisingen,
Trbič.
7-40 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje
St. Janž, Rudolfovo, Kočevje.
10-10 ponoči: Osebn. vlak v smeri: Jese-
nice, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.
Odhod iz Ljubljane (drizavni kolodvor).
7-28 zjutraj: Osebn. vlak v Kamnik.
2-08 popoldne: Mešanec v Kamnik.
7-35 zvečer: Meša ec v Kamnik.
11- ponoči: Mešanec v Kamnik le ob ne-
deljah in praznikih.
C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Dva razvaževalca sodavice
se sprejmeta proti dobri mesečni plači
tako v službo. 2825
Vpraša se pri
I. kranjski tovarni sodavice
registrirani zadrugi
v Ljubljani, Slomškova ulica št. 27.

Stearinske
Sveče

Učenca
sprejme takoj v trgovino z mešanim
blagom 2806
Fran Demšar, trgovec v Idriji.
Lepo posestvo
pol ure od železnice, ob okrajni cesti,
obstoječe iz novozgrajenega mlina, žage,
gostilne, okoli 9 orolov njiv in trav-
nikov se zaradi bolezni proda. 2827
Natančnejša pojasnila daje uprav-
ništvo „Laibacher Zeitung“.
Kolarski pomočnik
se sprejme v dobro in stalno delo.
I. Mandelc, kolar v Kočevju.
2813

Prihod v Ljubljano (nač. tolaž.)
7-09 zjutraj: Osebn. vlak iz Jesenic, v
zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan,
Prage, Linca, Celovca, Monakovega, Solno-
grada, Badgasteina, Beljaka, Gorice, Trsta,
Trbiča.
9-32 zjutraj: Osebn. vlak iz Kočevja, Ru-
dolfovega, Grosuplja, St. Janža.
11-20 dopoldne: Osebn. vlak iz Trbiča,
Gorice, Jesenic, v zvezi na brzovlak iz
Dunaja, z. k., Celovca, Vllisingena, Düs-
seldorfa, Kolina, Wiesbadna, Frankobroda,
Monakovega, Solnograda, Inomosta. Bad-
gasteina, Beljaka.
2-59 popoldne: Osebn. vlak iz Kočevja,
Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja,
St. Janža.
4-17 popoldne: Osebn. vlak iz Trbiča, Ce-
lovca, Beljaka, Gorice, Trsta, Jesenic, Trbiča.
5-58 zvečer: Osebn. vlak iz Jesenic, v zvez-
na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage,
Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda
Badgasteina, Beljaka, Dunaja j. k.
8-15 zvečer: Osebn. vlak iz Beljaka, Trbiča
Celovca, Trsta, Gorice, Jesenic, Trbiča.
9-07 zvečer: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža,
11-22 ponoči: Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca
Beljaka, Trsta, Gorice, Jesenic.
Prihod v Ljubljano (drizavni železnice).
6-46 zjutraj: Mešanec iz Kamnika.
10-59 dopoldne: Mešanec iz Kamnika.
6-10 zvečer: Mešanec iz Kamnika.
10-30 po noči: Mešanec iz Kamnika le ob
nedeljah in praznikih.
Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednje
evropskem času.

Prvi
slovenski
izpražani
optik in strokovnjak
Dragotin Jurman
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Dolžniška glasila K 1,000.000.
Stribarjeva ulica št. 2.
Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.
Sprejema vloge na hipoteko in na tolaži račun ter jih
obrestuje od šest vloge po šestih
14 **Promeno samplašnih srečik k izrebanja 1. septembra t. l. po K 500, k izrebanja tlaških srečik 1. oktobra t. l. po K 500.**